

I. PRIPREMA NASTAVNOG SATA

- 1. NASTAVNA TEMA:** Živa priroda
- 2. NASTAVNA JEDINICA:** Šuma
- 3. KLJUČNI POJMOVI:** životna zajednica, životni uvjeti
- 4. ZADAĆA NASTAVNE JEDINICE:** Usvojiti pojmove listopadna šuma, vazdazelena šuma i mješovita šuma, znati nabrojiti najpoznatije šumske životinje, uočiti međusobnu ovisnost biljaka i životinja u šumi, znati navesti načine zaštite od požara, znati da je nestručno ubiranje gljiva i šumskih plodova opasno za život
- 5. OBRAZOVNA POSTIGNUĆA:** Razlikovati listopadnu, vazdazelenu i mješovitu šumu, upoznati najpoznatije šumske životinje, uočiti međusobnu ovisnost biljaka i životinja, uočiti razloge ugroženosti i navesti načine zaštite od požara, znati da je nestručno ubiranje gljiva i šumskih plodova opasno za život
- 6. VRSTA NASTAVNOG SATA:** Spoznavanje novih nastavnih sadržaja

7. IZVORI ZA IZRADU PRIPREME:

1. Čorić, S., Bakarić Palička, S., *Eureka 4*, udžbenik, Školska knjiga, Zagreb 2009.
2. Čorić, S., Bakarić Palička, S., *Eureka 4*, radna bilježnica, Školska knjiga, Zagreb 2009.
3. De Zan, Ivan; Nejašmić, Ivo; Boras, Mirjana; Bedić, Vesna; Guštin, Alemka; Rukljač, Igor: Naš svijet 4, metodički priručnik prirode i društva za učitelje/učiteljice 4. razreda osnovne škole
4. De Zan, Ivan: Metodika nastave prirode i društva, Zagreb, Školska knjiga, 2005.

8. ZADATCI NASTAVE:

a) Materijalni (spoznajni):

- razumjeti povezanost biljaka i životinja u životnoj zajednici šuma
- razlikovati listopadnu, vazdazelenu i mješovitu šumu
- upoznati nekoliko najpoznatijih biljaka i životinja šuma
- uočiti razloge ugroženosti i navesti načine zaštite od požara
- znati da je nestručno ubiranje gljiva i šumskih plodova opasno za život

b) Funkcionalni:

- razvijanje sposobnosti promatranja, opisivanja, zaključivanja, uspoređivanja
- razvijanje pamćenja i pažnje

c) Odgojni:

- izgrađivati pravilan odnos i motiviranost prema radu
- cijeniti vlastita postignuća i uvažavati tuđe rezultate
- poticati znatiželju, razvijati zanimanje učenika za praćenje
- razvijati ljubav i poštovanje prema šumi i prirodi

- poticati na druženje i pomaganje u zajedničkim aktivnostima
- poticati individualne sposobnosti, samostalni rad

9. AKTIVNOST ZA UČENIKE:

- razgovor
- pisanje
- slušanje
- čitanje
- crtanje

10. MEĐUPREDMETNA POVEZANOST:

- hrvatski jezik (interpretacija pjesme, čitanje, pisanje, opisivanje, dopunjavanje rečenica)
- likovna kultura (crtanje)

11. NASTAVNE METODE I STRATEGIJE:

- metoda razgovora
- metoda usmenog izlaganja
- metoda demonstracije
- metoda pisanja
- metoda čitanja

12. NASTAVNI MEDIJI I DIDAKTIČKI MATERIJALI:

- prijenosno računalo
- projektor
- nastavni listići za uvježbavanje
- nastavni listići za provjeravanje
- listići na kojima je umna mapa

13. NASTAVNI OBLICI RADA:

- frontalni rad
- rad u skupini
- individualni rad

14. MJESTO ODRŽAVANJA NASTAVNOG SATA:

- učionica

II. STRUKTURA NASTAVNOG SATA

1. DOGOVOR ILI MOTIVACIJA:

- stvaranje ugodnog ozračja
- čitanje pjesme D. Tadijanovića *Pozdrav šumi*
- razgovor o pjesmi
- najava današnje nastavne jedinice i plan rada

2. SPOZNAVANJE NOVIH NASTAVNIH SADRŽAJA:

- izlaganje i razgovor o biljkama koje rastu u šumi i uz rub šume
- izlaganje i razgovor o životinjama koje žive u šumi
- razgovor o zaštićenim biljkama i životinjama
- upozoravanje na otrovne gljive i biljke
- razgovor o opasnostima i zaštiti šume od požara
- sažimanje i uopćavanje

3. UVJEŽBAVANJE:

- rješavanje nastavnih listića u skupinama
- provjera rješenja uz pomoć prijenosnog računala i projektor-a

4. PONAVLJINJE:

- sastavljanje umne mape

5. VRJEDNOVANJE UČENIKOVIH POSTIGNUĆA:

- samostalno rješavanje nastavnog listića
- provjeravanje odgovora

III. TIJEK NASTAVNOG SATA

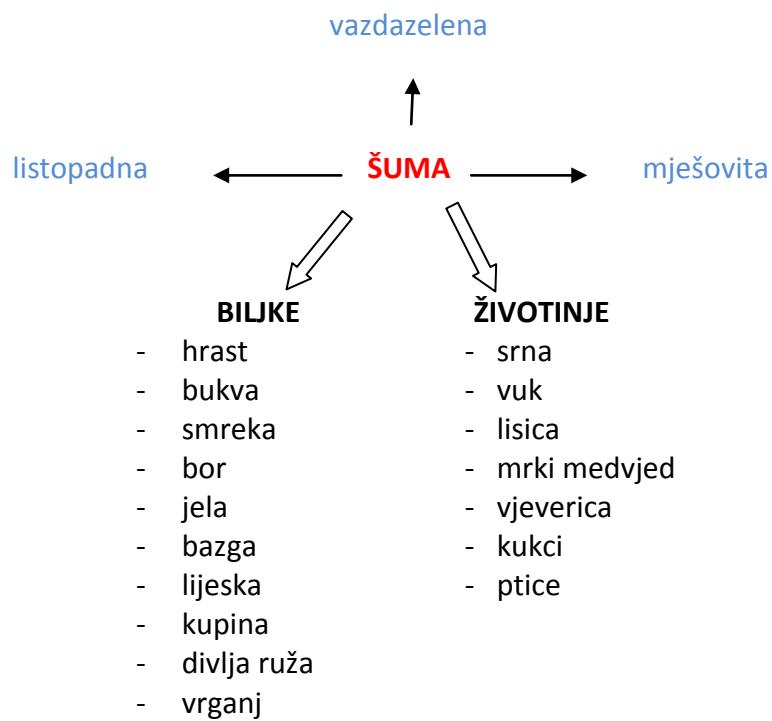
Nastavne djelatnosti učitelja/učiteljice	Nastavne djelatnosti učenika/učenice
<p>1. DOGOVOR ILI MOTIVACIJA</p> <p>U uvodnom dijelu sata predstavljam se učenicima i pozdravljam ih. Najavljujem im da ćemo sat započeti pjesmom Dragutina Tadijanovića Pozdrav šumi. Čitam učenicima pjesmu.</p> <p>„Kako vam se svidjela pjesma?“</p> <p>„O čemu pjesma govori?“</p> <p>„Kako pjesnik pozdravlja šumu?“</p> <p>„Kako bi vi pozdravili šumu?“</p> <p>„Jeste li bili nedavno u šumi?“</p> <p>„Što ste radili?“</p> <p>„Opišite mi šumu!“</p> <p>Slijedi najava nastavne jedinice. Uz pomoć projektor-a projiciram na projekcijsko platno naslov nastavne jedinice i plan rada. Govorim: „Na današnjem satu ćemo govoriti o šumi. Naučiti ćemo vrste šuma, koje biljke možemo naći u šumi, koje životinje žive u šumi kao i kako zaštiti šume od požara.“</p>	<p>Učenici pozorno slušaju pjesmu.</p> <p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p>
<p>2. SPOZNAVANJE NOVIH NASTAVNIH SADRŽAJA</p> <p>Učenici pozorno prate Power Point prezentaciju.</p> <p>Prezentacija se otvara s nazivom današnje nastavne jedinice.</p> <p>Nakon naslova upoznajem učenike s planom rada:</p> <p>1. VRSTE ŠUMA</p>	<p>Učenici prate Power Point prezentaciju.</p>

<p>2. BILJKE U ŠUMI 3. ŽIVOTINJE U ŠUMI 4. ZAŠTITA UGROŽENIH ŽIVOTINJA 5. ZAŠTITA OD POŽARA</p> <p>Zatim govorim učenicima da postoje tri vrste šuma i to su: listopadna šuma, miješana šuma i vazdazelena šuma. Pokazujem im fotografije šuma. „Prepoznajete li drveće karakteristično za listopadnu šumu? (hrast i bukva)“. Pokazujem im fotografije hrasta i bukve. Objašnjavam im zašto joj je ime listopadna šuma. Zatim im govorim o vazdzelenoj šumi. „Koje je drveće karakteristično za vazdzelenu šumu?“ Govorim koje su karakteristike smreke, bora i jеле. Također im pokazujem fotografije drveća. Napominjem im da u mješovitim šumama raste i listopadno i vazdzeleno drveće. Zatim ćemo razgovarati o grmlju koje raste u šumi. „Koje grmlje vi poznajete, a raste u šumi?“ „Opišite mi to grmlje?“ Napomenuti ću im da su neke biljke jestive, a neke da su otrovne te da ih ne smiju brati. Pokazati ću im fotografije divlje ruže, lijeske i kupine, ali i plodova bazge. „Kako možemo upotrijebiti ove biljke, odnosno njihove plodove?“ U šumi rastu još i gljive. „Poznajete li koju šumsku gljivu?“ „Jeste li kad brali gljive?“ „Jeste li ih sami brali ili je netko od starijih bio s vama?“ Pokazati ću im fotografije vrganja i otrovnih gljiva te napomenuti kako ne smiju sami sakupljati gljive nego uz pomoć vrsnih poznavatelja gljiva. Nadalje ću im pokazati fotografije životinja koje žive u šumi.</p>	<p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p> <p>Učenici prate Power Point prezentaciju.</p>
--	--

<p>„Prepoznajete li koju životinju?“</p> <p>Govoriti će im o mrkom medvjedu, srni, lisici, vuku, različitim vrstama kukaca.</p> <p>Reći će im da su neke biljne i životinske vrste zaštićene zbog pretjeranog lova ili zbog uništavanja njihovih staništa.</p> <p>„Kako možemo pomoći zaštićenim životinjama?“</p> <p>„Kako možemo spasiti njihovo izumiranje?“</p> <p>„Koje još opasnosti prijete šumi?“</p> <p>„Kako možemo spriječiti požare?“</p> <p>„Ako vidite požar što ćete učiniti?“</p>	<p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p>
<p>SAŽIMANJE I UOPĆAVANJE</p> <p>„Zašto su nam šume važne?“</p> <p>„Zašto su važne pojedine biljne i životinske vrste koje žive u šumi?“</p> <p>3. UVJEŽBAVANJE</p> <p>Učenike će podijeliti u 5 skupina. Podijeliti će im papire sa sličicama biljaka i životinja, a učenici trebaju prepoznati o kojoj biljci i životinji se radi. Odabrati će predstavnike grupe koji će svima reći rješenja.</p>	<p>Učenici rješavaju nastavne listiće u skupinama.</p>
<p>4. PONAVLJANJE</p> <p>Gradivo ćemo ponoviti razgovorom i sastavljanjem umne mape.</p> <p>„O čemu smo govorili na današnjem satu?“</p> <p>„Koje vrste šuma smo naučili?“</p> <p>„Koja je razlika?“</p> <p>„Koje drveće raste u listopadnoj šumi, a koje u vazdazelenoj</p>	<p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p>

<p>„Šumi?“</p> <p>„Koje grmove smo spomenuli?“</p> <p>„U šumi žive i različite životinje, koje smo to životinje spomenuli?“</p> <p>„Što znate o vuku, lisici, mrkom medvjedu, jelenu?“</p> <p>„Rekli smo i da su neke životinje zaštićene. Što to znači?“</p> <p>„Što smo rekli o gljivama?“</p> <p>„Smijemo li samostalno sakupljati gljive?“</p> <p>„Kako ćemo čuvati šume od požara?“</p> <p>Umlna mapa će se korak po korak otkrivati putem prezentacije, a učenici će je prepisivati u svoju bilježnicu.</p> <p>5. VRJEDNOVANJE UČENIKOVIH POSTIGNUĆA</p> <p>Učenici samostalno rješavaju nastavni listić. Kada ga svi učenici riješe, slijedi provjera odgovora čitanjem.</p> <p>Učenike na kraju sata pozdravljam i zahvaljujem se na suradnji.</p>	<p>Učenici samostalno rješavaju zadatke na nastavnom listiću.</p>
---	---

PLAN PLOČE

- ne smijemo samostalno brati biljke i gljive u šumi
- moramo čuvati šumske biljke i životinje
- moramo čuvati šumu od požara